

<div><div> </div>عصر مریم</div>
مر که او آگاهتر، جانش فزون <p>یکشنبه ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ - ۸ شعبان ۱۴۴۰ - شماره (۶۶۰)</p>

	گاه روز	
اذان صبح	۰۵:۱۴	
طلوع آفتاب	۰۶:۳۵	
اذان ظهر	۱۳:۰۰	
اذان مغرب	۱۹:۴۳	

روزنامه سیاسی - اقتصادی - اجتماعی - فرهنگی و ورزشی صبح ایران
صاحب امتیاز و مد یو مسئول: محمد علی سردبیر: اسماعیل علی
رتبه: ۴۳
ISSN: 1557 - 2008

لیتوگرافی و چاپ: روزنامه عصر مرد م - تلفن:۰۲۳۳۹۶۱۰۰
تلفن سرپرستی‌های عصر مردم در:
اصفهان:۰۹۱۳۹۱۴۷۷۲۷
کمانشاه: ۰۹۱۸۱۳۱۱۴۹۸
کبودی پوششور: ۰۹۱۷۷۷۲۳۶۰۵

نشانی: شیراز - قمر دشت - چهارراه ملاصدرا - نیش کوچه ۲۳ - ساختمان روزنامه عصر مردم
تلفن: ۳۸-۰۳۳۷-۲۳۲۰۰۳۳۷ - شماره: ۲۳۲۰۳۸۰
تلفن سازمان آنتنی ها: ۱۳-۰۳۳۴۸۰۱۰-۲۳۳۴۵۸۰-۲-۲۳۳۴۱۰۰۰
WEB: Asremardom.com
Email Address: asr.e.mardom@gmail.com
asremardom

	امروز	
۱۸	▲ ■ ▼	۸
	رگبار و رعد و برق همراه با وزش بادشدید گاهی تگرگ	

ایستنا: پس از گذشت دو ماه، بالاخره مسکان معاونت امور مطبوعاتی به دست محمد خدای سپرده شد و او در حالی قرار است بر صندلی این معاونت تکیه بزند که پرسش‌های بی‌پاسخ و وعده‌های نافرجام متعددی را برایش به ماندگار گذاشته‌اند.

صندلی معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که پس از استعفای محمد سلطانی‌فر بیش از دو ماه عملاً خالی مانده بود، با حکم وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با حضور محمد خدای پُر می‌شود. با این حساب خدای سومین معاون مطبوعاتی در دوران ریاست جمهوری حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی خواهد بود. حسین انتظامی که از سال ۹۲ به مدت بیش از چهار سال عهده‌دار معاونت مطبوعاتی بود، آذر ماه ۹۶ جای خود را به محمد سلطانی‌فر داد و فعالیت خویش را به عنوان قائم مقام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و پس از مدتی همچننین در مقام رئیس سازمان سینمایی ادامه داد.

او در طول این سال‌ها طرح‌هایی را مطرح و پیگیری کرد که برخی از آنها عملیاتی و برخی هم در مسیر اجرا ماندند؛ البته اغلب این طرح‌ها با روی کار آمدن سلطانی‌فر، یا دستخوش تغییرات یا به طور کلی از دستورالعمل‌های این معاونت خارج شدند.

یکی از این موارد، وضعیت بیمه خبرنگاران بود. در دوره انتظامی هزینه‌ها بیمه خبرنگاران به صورت مجزا در اختیار رسانه‌ها قرار می‌گرفت اما سلطانی‌فر ترجیح داد، با تعطیل کردن طرح‌هایی همانند اشتراک مجلات و خرید مجلات برگشتی (از جمله طرح‌هایی که در دوره انتظامی اجرا می‌شد)، هزینه بیمه خبرنگاران را باز به سید یارانه مستقیم مدیران مسؤول برگرداند و در مقابل مدیران مسؤول موظف باشند که نیروهای خودشان را بیمه کنند.

بحران کاغذ، یارانه مطبوعات، لایحه سازمان نظام رسانه‌ای، برگزاری نمایشگاه مطبوعات، شرایط اعطای وام خبرنگاران و … از دیگر مواردی است

انگاره‌ها

احمد رضا سهرابی

تن به تن مقابل سیل

ایستنا: کتاب «نوی کاروان، دفتر دوم از شعرهای منتشرنشده نیما یوشیج» به تصحیح سعید رضوانی با حضور کامیار عابدی، احمدرضا بهرام‌پور،عمران و مصحح کتاب در شهر کتاب نقد شد. بر اساس خبر رسیده، در ابتدای نشست نقد این کتاب، علی‌اصغر محمدخانی، معاون فرهنگی شهر کتاب، اظهار کرد: حدود ۲۰ سال پیش از ریاست وقت فرهنگستان زبان و ادب فارسی، دکتر حسن حبیبی، شنیدم که گونی‌هایی از دست‌نوشته‌های نیما را خریداری کرده‌اند. نتیجه کار گروه ادبیات معاصر روی این یادداشت‌ها تاکنون انتشار دومین دفتر از شعرهای منتشرنشده نیما است که امیدواریم در بررسی شعر مدرن فارسی و شناخت نیما مؤثر واقع شوند. گفتنی است نیما در زمان حیات خود، دکتر محمد معین را وصی نظارت بر شعر خود می‌گذارد. اما عمر معین چندان نمی‌باید که از عهده این کار برآید و اشعار نیما را کسان دیگری چاپ می‌کنند.

او افزود: نیما در طول زندگی خود از افراد بسیاری تأثیر پذیرفته و بر بسیاری از شاعران تأثیر گذاشته است. خودش در نامه‌ها می‌گوید این نظام وفا بود که شعر را در دهان من گذاشت و مرا به این راه دالالت کرد. همچنین با بسیاری از نویسندگان، پژوهشگران و موسیقی‌دانان دوره خودش در ارتباط بود. در حوزه اندیشه فلسفی نیز متأثر از آیت‌الله خاوری بایلی است.

محمدخانی گفت: نیما با جایگزین کردن نظام بندها به‌جای نظام ایات در وزن شعر فارسی جایگاه مهمی به خود اختصاص داده است. او، بنا بر یادداشت‌ها و نامه‌هایش، می‌کوشید ساختار شعر را به نثر نزدیک کند. منتقدان اِلهام، طبیعت‌گرایی ساده، نگرش سیاسی و اجتماعی ویژه، شگردها و ذوق‌های زبانی را در آثار نیما مورد توجه قرار داده‌اند و آثار او را از قالب شعری به اشعار قدمای یا سنتی، نوقدمایی یا نیمه‌سنتی، آزاد یا نیمایی تقسیم می‌کنند. این تقسیم‌بندی سیر تدریجی تحول نیما و نگرش او به قالب‌های شعر کلاسیک فارسی را به ما نشان می‌دهد. آنچه به چهره ادبی نیما تنخص می‌دهد و جایگاه او را در تاریخ شعر فارسی تثبیت می‌کند، شعرهای آزاد او است. پس، اشعار نیمایی برای ما اهمیت بیشتری دارند. اما شعرهایی از مجموعه‌ی «نوی کاروان» در این دسته‌بندی سه‌گانه نمی‌گنجد. این شاید بحث‌هایی تازه در میان نگویان و پژوهشگران نیما دراندازد.

مشق‌هایی در نظام اوزان

همچنین سعید رضوانی، استادیار زبان و ادبیات آلمانی از دانشگاه شهید بهشتی، گفت: دست‌نوشته‌های نیما از سال ۱۳۷۳ در تملک فرهنگستان است، ولی آغاز این پروژه به دلیل کیفیت پایین، آشفتگی و دسته‌بندی نشده بودن اسناد تا سال ۱۳۹۳ به تأخیر افتاد. سرانجام فرهنگستان از همه این اسناد آرشویی

دیجیتال تهیه کرد. سپس طرحی تهیه شد که بر اساس آن این اسناد را بر اساس موضوع و ژانر در هفت دسته تقسیم‌بندی کردیم. به‌جز شعر ماردی از یادداشت‌های کاملاً خصوصی و بی‌ربط به ادبیات تا ژانرهای مختلف ادبی مثل داستان و نمایشنامه، تأملات، متون نظری در باره فلسفه و تاریخ، پژوهش‌های زبانی، فولکلوریک یا در باره موسیقی در این اسناد وجود داشت. استخراج شعرها را هم‌زمان با این تقسیم‌بندی آغاز کردیم. در نتیجه، دفتر نخست این مجموعه، «صدسال دگر»، در سال ۱۳۹۶ منتشر شد. او ادامه داد: دفتر دوم را به‌تنهایی پیش بردم. گستره زمانی این دفتر کوچک‌تر از اولی است. افزون بر آن، در این دفتر هفت شعر وجود دارد که در دسته‌بندی سه‌تایی شعرهای نیما (کلاسیک، نوقدمایی، نیمایی) نمی‌گنجد. یکی از این موارد در قالبی شبیه حکایات گلستان است. شعر «ترک آشنایانه» هجایی است. شعر «قطرهای از دریا» در یکی‌دو سطر به وزن هجایی میل کرده است. در این شعر دو الگوی یافته و با چند بیت نیمایی پایان می‌یابد. عروضی و هجایی در کنار هم قرار دارند. «چشم‌ان یار» ترانه و قطعه «تو یا منی» کاملاً بی‌وزن است. در نهایت، «نوی کاروان» نمونه‌ای جالب است که با یک بیت کلاسیک آغاز می‌شود. سپس با دو بند بی‌وزن ادامه یافته و با چند بیت نیمایی پایان می‌یابد. نمونه قابل مقایسه‌ها با مورد اخیر، شعر «شب همه شب» است که در آن دو وزن نیمایی در کنار هم قرار گرفته است و نه دو نظام وزن. در «نوی کاروان» سه نظام وزنی متفاوت کنار هم قرار گرفته‌اند: عروض کلاسیک، شعر بی‌وزن یا اشعار منثور، شعر نو.

	روزنامه های	
۱۸	▲ ■ ▼	۸
	رگبار و رعد و برق همراه با وزش بادشدید گاهی تگرگ	

پرسش‌هایی که معاون مطبوعاتی باید پاسخ بدهد

که در دوره‌های حضور حسین انتظامی و محمد سلطانی‌فر با رویکردها و سیاست‌های نسبتاً متفاوتی در معاونت مطبوعاتی پیگیری شد.

بر همین اساس هم پیش از اعلام طرح‌ها و وعده‌های معاون جدید، نکته‌هایی در باره سیاست‌های این معاونت از محمد خدای‌قلیل پرسش است:

۱. بحران کاغذ یکی از مهمترین و اصلی‌ترین دغدغه‌های رسانه‌های مکتوب است که در یک سال اخیر تهدیدی جدی برای مطبوعات به حساب آمده است. کم شدن تعداد صفحات و افزایش قیمت بسیاری از روزنامه‌ها نیز مهر تأییدی بر این موضوع است. در سال‌های اخیر با وجود برگزاری جلسات متعدد و اعلام وعده‌ها و طرح‌هایی که به برخی از آنها نیز جامه عمل پوشانده شد، اما همچنان این مشکل حل نشده است. معاون جدید چه برنامه‌ای برای رفع یا حداقل کاهش ثنمات این موضوع برای

رسانه‌های مکتوب کشور در نظر دارد؟

۲. با توجه به اینکه تکلیف برخی از طرح‌های مطبوعات مطبوعاتی به صورت رسمی و مدون مشخص نشده است، چه برنامه‌ای برای مشخص کردن وضعیت طرح‌های نیمه‌کاره‌ای همچون خرید مجلات برگشتی و اشتراک مجلات در نظر در نظر است؟ آیا تصمیم معاون جدید، احیای این طرح‌ها یا جایگزینی طرح‌ها جدیدتر است؟

۳. با توجه به اینکه بیست و چهارمین نمایشگاه مطبوعات به دلیل آنچه مشکلات مالی دولت و مطبوعات عنوان شد، برگزار نشد و با توجه به اینکه کمتر از شش ماه دیگر به زمان مرسوم برای ثبت‌نام در این گردهمایی رسانه‌ای باقی مانده است، معاون جدید چه تصمیمی برای برگزاری این نمایشگاه دارد؟

۴. محمد سلطانی‌فر وعده داده بود که شرایط دریافت وام‌های ۲۰ تا ۱۷۰ میلیونی با کارمزد

۴ درصد را برای خبرنگاران فراهم کرده است و تا

ماجرای شعرهای منتشر نشده نیما چیست؟

او در این مقاله میان شعر رازورزانه عرفانی ایرانی و شعر نیما شباهتی دیده است و نگرانی حاکم بر ایران قرن بیستم را عامل تشدیدکننده گرهی می‌بیند که در نثر و شعر بر زبان نیماست و باعث می‌شود چون حرف خود را خشنود تمجب نکردم. اگر نیما را بشناسیم و با اصول نظری او آشنا باشیم، می‌توانیم تصور کنیم که آدمی با شعور شعری او می‌داند وزن ذاتی شعر نیست و مخالفت او با بی‌وزن‌سرایی دلیل تاریخی دارد و نه ادبی.

یعنی به باور نیما یا بی‌وزن‌سرایي در آن مقطع تاریخی سنگ روی سنگ بند نمی‌شده است. پس، به نظرم نیما به‌رغم مخالفت تاریخی خود با بی‌وزن‌سرایي، برای روز نبرد آزمایش‌هایی می‌کرده است.

گره بر زبان نوگرای تنها

کامیار عابدی، پژوهشگر و منتقد ادبی، نیز در سخنانی اظهار کرد: در حدود دهه‌های ۲۰ و ۳۰ وقتی از نیما سراغ شروایش را می‌گرفتند، می‌گفت در پستوی خانه گونی‌هایی از شعر دارد. در آن زمان بسیاری این را می‌پذیرفتند. با انتشار تدریجی شعرهای

نیما در دهه‌های ۴۰ تا ۷۰، برخی آن سخن نیما را میالنه شمردند و در درستی گفته او شک کردند. امروز، انتشار دو دفتر اخیر و آثار وی که در این ۱۵ سال منتشر شده، گواه درستی ادعای است.

او در ادامه گفت: در شعرهای نیما تجدید و حد دارد و راه یافتن به آنها دشوار است. یکی از علت‌های این امر می‌تواند این باشد

دوره او حتی حکایت و شعر کودک می‌گوید. سرانجام در سال ۱۳۱۵ نیما با شعر «همزاد» به نوعی به شعر «افسانه» رجعت می‌کند. شعر «همزاد» گفت‌وگویی میان فکر شاعر، خود شاعر و همزاد او است. درحالی‌که «افسانه» گفت‌وگویی میان دو نفر بود. این پژوهشگر ادبی گفت: چنان‌که در «صد سال دگر» هم مشخص بود، از سال ۱۳۱۸ مستزاد به نمونه‌های شعر نو نزدیک می‌شود. سمبولیسم فردی نیما در این دوره به سمبولیسم اجتماعی نزدیک می‌شود. گویی نیما پوسته پیرامون خودش را می‌شکند، می‌شکافد و از آن بیرون می‌زند. او در این دوره در تهران مجله «موسیقی» که در آن زمان تنها مجله نوگرایی ادبی است، در جسارت بخشیدن به او برای نوگرایی بیشتر مؤثر است. او ادامه داد: شعرهای نیما سبید نیما مربوط به سال ۱۳۲۴ است. به نظر، در این دوره نیما هنوز در حالت رد و قبول شعر سبید قرار دارد. او در همین سال‌ها از دین شعرهای منثور شین پرتو به وجد می‌آید و برای او نامه‌ای مفصل می‌نویسد که بعدا به همراه پاسخ پرتو در قالب کتابی با عنوان «دو نامه» منتشر می‌شود. نیما در این دوره به نوآوری‌های مطلق‌تری می‌اندیشد. اما بعد از آن، با گفته شاملو دیگر سخن حاضر به بحث کردن در مورد شعر سبید نیست. پس، یک احتمال این است که این شعرها از تجارب او در دوره‌ای باشند که هنوز به نوآوری‌های مطلق در شعر باور داشت. بر اساس یادداشت‌های نیما احتمال دیگری هم مطرح می‌شود. نیما می‌نویسد گاهی ابتدا شعر را به نثر می‌گفتند

خوب‌شندنداری در هنگام رغبت [به چیزِی] و ترس [از چیزِی] ، از برترین ادب ها [و خصلت ها] است.

امام علی (ع)

آبان ماه سال ۹۷ نیز تأکید داشت که عملیات شن این طرح در مراحل نهایی قرار دارد؛ آیا چنانستین او نیز برنامه‌ای برای تحقق این وعده در نظر دارد؟
۵. برنامه معاونت برای مسأله‌ی وضعیت بیمه خبرنگار چیست؟ آیا معاون جدید مطابق سیاست‌های محمد سلطانی‌فر بر این باور است که معاونت مطبوعاتی هیچ مسئولیتی در قبال بیمه شدن خبرنگاران ندارد و این موضوع بر عهده مدیران مسؤول است یا اینکه مانند حسین انتظامی، پیگیری این موضوع را یکی از مسئولیت‌های این معاونت می‌داند؟
۶. سیاست معاونت مطبوعاتی در دوره جدید، در زمینه حمایت از تشکیل انجمن‌های صنفی در حوزه رسانه چیست؟ آیا حمایت و تسهیل امور برای تشکیل انجمن‌های صنفی در این راستا معاونت چه برنامه‌ای مطبوعاتی قرار خواهد داشت؟

۷. در مدت اخیر برخی از رسانه‌ها بسیاری از نیروهایشان را تعدیل کردند و به همین سبب بسیاری از اهالی رسانه و قلم شغشان را با یا بدون اطلاع قبلی و حمایت از سوی سازمان نهاد مشخصی از دست دادند. در این راستا معاونت چه برنامه‌ای برای بهبود وضعیت امنیت شغلی اهالی رسانه در نظر دارد؟

۸. یکی از مهمترین چالش‌های رسانه‌های خصوصی و نیمه خصوصی رقابت نابرابر با رسانه‌هایی است که از کمک‌های دولتی و سازمانی برخوردار هستند. بر این اساس آیا معاونت برنامه‌ای برای تعدیل این رقابت نابرابر دارد؟ آیا معاونت مطبوعاتی در دوره جدید برنامه‌ای برای حمایت بیشتر از رسانه‌های خصوصی و مستقل دارد؟

۹. یکی از نکته‌های حاشیه‌ای که در چند سال گذشته مدام مطرح شد، بحث تأیید نشده‌ی ابراز گله و اعمال فشار بر برخی از نمایندگان مجلس در کسوت مدیران مسؤول روزنامه‌ها و نیز غیر از آنان، به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در زمینه‌ی سیاست‌های معاونت مطبوعاتی بود. موضع معاونت جدید در صورت صحت، در این زمینه چیست؟

و بعد لباس نظم به آن می‌پوشانده است. پس ممکن است این موارد هم پیش‌نویس‌های او برای شعرهایی موزون باشند.

اوزان تقنی و سذنی‌های وزن

همچنین احمدرضا بهرام‌پور،عمران، پژوهشگر ادبی، با بیان اینکه در این مجموعه شعر اخیر نمونه تکامل‌یافته‌ای از شعر نیما دیده نمی‌شود، بیان کرد: از زمان روذکی تا کنون بخشیم از گریوگرافتاری پژوهشگران شعر یافتن نسخه‌های برتر است. اهمیت این امر تا جایی است که گاهی حتی تغییر یک کلمه منجر به انتشار مقاله شده است.

او در ادامه تاریخچه انتشار آثار نیما را مرور کرد و در باره دو دفتر اخیر گفت: کار اخیر، بسیار ارزشمند است، به‌ویژه چون دفتر دوم از لحاظ کیفیت کار پایین نیامده است. اما این همه تأخیر در انتشار این آثار و علت نداشتن آنها در زمان حیات نیما را می‌توان در این فرضیه‌ها جست که این‌ها پیش‌نویس‌های شعر یا وسوسه‌ها و تجربه‌های نیما در شعر بوده‌اند. چنان‌که «نوی کاروان» آمیزه‌ای است از شعر نیمایی و سبید. دیگر آن‌که نیما از نظر اجتماعی، مذهبی، سیاسی، عرفی بسیار محتاط بود و حتی شعرهای متهورانگی که در کلیات او به چشم می‌خورد، در زمان حیاتش منتشر نشده است.

او افزود: در کتاب «در تمام طول شب» گفتم که تجربه‌گری‌های نیما در قالب‌های سنتی علاوه بر مرامسرت در قالب‌ها و زبان و بیان، ضرورتی روحی هم بوده است. به‌ویژه در زیادت که اوج و کمال ادبی‌ای ندارند و بنا به گفته خودش تنهایی‌هایش را با آنها بر می‌کرده است. این امر و شواهد علاقه‌مندی نیما به شعر کلاسیک و شاعران کهن در آثار و نامه‌هایش مرا بر آن می‌دارد موافق نظر پژوهشگرانی نیباشم که می‌گویند نیما برای بستن دهان دیگران یک قصیده و غزل گفته است. بهرام‌پور،عمران در باره عملکرد مصحح در رویارویی با مشکلات وزنی، گفت: مصحح با امانت‌داری بسیار هرچا چیزی افتاده با علامت مشخص کرده و در حد یک هجا افزوده یا اگر با تردید رویه‌رو بوده، علامت سوالی گذاشته است. این کار خوبی است که قدما نیز انجام می‌دادند. این مهم است که پژوهشگر اعتراف کند جایی را متوجه نشده است. اما من انتظار داشتم مشاوران این حوزه چون امید طیب‌ب‌زاده و علی‌اصغر قهرمانی مثلک به عروض و قافیه مسلط بودند، یا مشددخوانی که از جوازهای معمول هزارساله وزن شعر فارسی است، حدود ۵۰ درصد از این موارد را حل کنند.

او با بیان اینکه شش هفت قطعه این دفتر دارای اوزان نادرند، بیان کرد: این قطعه‌ها هجایی، ترکیبی از شعر نیمایی و نثر شاعرانه، ترکیبی از دو وزن‌اند. شعر هجایی کار چندان غریبی نبوده و متأثر از ادبیات روس و فرانسه، در آثار یحیی دولت‌آبادی و لاهوتی نیمه‌سده است. ترکیب دو وزن نیز کاری بسیار سنگین است که فروغ فرخزاد به‌خوبی از عهده آن برآمده است. اما به نظر در این‌جا خود نیما نیز چون وزن این کارها را خوش‌آهنگ ندیده منتشرشان نکرده است. در نهایت، شعرهای بی‌وزن نیز به نظر من پیش‌نویس شعرهای تمام‌نشده نیما هستند. چنان‌که اشاره شد، نیما به‌ویژه زمانی که شاملو به سمت شعر جدی سبید رفت، با او درگیری فراوانی داشت. اما نیما می‌گوید از میان قدا هم کسانی چون سساککی و دیگران وزن را عارض بر شعر تعریف کرده‌اند. شما با شعر بی‌وزن خود از زیاده‌روی‌هایی که در کارگیری وزن در شعر فارسی صورت پذیرفته انتقام می‌گیرید. او معتقد است، هر کسی اعتقادات خودش را دارد، اما این‌جا تمزیه نگرفته‌ایم که قهرمانان واقعه همه متحرک حرف بزنند. او این نکته را نیز یادآور می‌شود که مردم قبول نمی‌کنند و می‌خواهند. سپس پیشنهاد می‌کند که با حفظ افاعیل عروضی شاید بتوان به‌واسطه صدای وزن، مردم را به شعر نزدیک کرد. این نشان می‌دهد که مخالفت نیما با مردم است. او باور دارد که باید در تمامی اجزا و عناصر شعر تاریخی کنار آمد. او باور دارد که در نوآوری‌ها باید پیش از هر چیز به امکان عمل، سذنی‌ها و بهره‌گیری از سنت‌هایی اندیشید که هنوز رد نشده‌اند. در نهایت، چنان‌که در شعر فارسی وزن‌های نادر فراوانی داریم، می‌توانیم این‌گونه شعرهای نیما را هم به‌منزله تلفن بگیریم.